

въ една доста дълга и широка стая, посрѣдъ която стоеше правъ единъ мжжъ, възвисока ръстъ, прилична снажностъ, физиономия повече импозантна отколкото строга, облѣченъ въ военна униформа, но гологлавъ. Това бѣше князь Бисмаркъ. Щомъ влѣзохме въ стаята, той се приближи до насъ, подаде ни любезно ръка, и като ни водѣше къмъ прѣпълнената съ разни книжа негова писалищна маса, той ни попита, на кой езикъ ще ни бжде по-лесно да се разговоримъ, защото прибави да ни каже, че той знае и по руски доста, че прѣди нѣкое врѣме той ималъ случай да приеме единъ черногорски пратеникъ, че, ако и тоя послѣдниятъ да говорѣлъ само по черногорски, тѣ се разбрали твърдѣ добрѣ. Между това той замина отвѣдъ масата, покани ни да седнемъ срѣщу него, като седѣше и той самъ на стола си. И разговорътъ се започна и слѣдва до край на французски. Най-напрѣдъ той прѣвъ ни каза, че билъ вече извѣстенъ за нашата мисия и за нашето пристигане въ Берлинъ, че той самъ желаялъ да ни види, не можилъ обаче изведнажъ, едно, защото билъ извънредно заетъ въ онова врѣме по разисканията, въ имперския парламентъ, общия

не само въ нѣмския, но и въ иностранния печатъ, цѣла една съвръменна история, — история на събития съ грамадно политическо значение въ нашия европейски континентъ, и даже вънъ отъ него; около и върху дѣлата на желѣзния канцлеръ, се изказватъ разнообразно разни мнѣния, и, има ли или не пълна армония въ оцѣнката, всички идатъ да признаватъ, че той е една крупна личностъ, която се налага на историята, и не само на историята на Германия, която той създаде отново, но на всеобщата история, въ която тъй новосъздадената отъ него Германия играе вече още отъ сега, а ще играе, както се вижда, и за напредъ една отъ най-виднитѣ роли. Отзивъ на всичко това стана вече цѣлия европейски печатъ. Отзивъ на писаното въ тоя печатъ за Бисмарка стана и българскиятъ печатъ съ различни оцѣнки, и българската публика не е безъ да знае днесъ какъвъ и какво е починалиятъ прѣзъ денесъ Бисмаркъ, бивши канцлеръ на германската империя. Нѣкои лични възпоминания, обаче, лаская се да мисля въ тоя случай, че може да не сж излишни за тая публика, толкозъ по-много, че тѣ сж свързани съ едно доскородно наше народно минало“.